

Agenda	11
Onderwerp	Haalbaarheidsonderzoek duiktaak
Datum	6 juni 2019
Aan	Algemeen Bestuur
Van	Dagelijks Bestuur
Telefoon	
E-mailadres	

Adviesnota

Beslispunten

Instemmen met onderstaand advies:

- Maken en vastleggen van (ambtelijke) afspraken met de regio's Brabant-Noord en Gelderland-Midden voor de inzet van het duikteam, zodat bij opschaling van incidenten waarbij slachtoffers of eigen personeel onder water dreigen te geraken of zijn geraakt, hulp kan worden geboden.
- Preparatieve maatregelen treffen ter voorbereiding op een inzet, zodat de samenwerking adequaat en veilig kan plaatsvinden.

Inleiding

In 2011 heeft het algemeen bestuur besloten om het duikteam in Gelderland-Zuid op te heffen. De volgende afwegingen lagen daaraan ten grondslag: de duiktaak brengt grote risico's met zich mee voor het eigen personeel; om aan de strenge veiligheidsvoorwaarden te kunnen voldoen, moest fors geïnvesteerd worden in de duiktaak; de duiktaak vergt een (te) hoge oefenbelasting van personeel. Dit afgezet tegen het gegeven dat de duiktaak vooral gericht was op berging van slachtoffers; levensreddend handelen kwam nagenoeg niet voor.

Deze afwegingen kunnen ook nu nog onverkort gehanteerd worden. Wel is in de afgelopen jaren (2011-2018) bij een aantal waterincidenten operationele ervaring opgedaan. Een enkele keer per jaar is een duikteam uit omliggende veiligheidsregio's, als vorm van bijstand, ter assistentie gealarmeerd. Het ging hierbij om incidenten waarbij slachtoffers onder water zijn geraakt. Er zijn echter momenteel geen vaste of formele afspraken met andere Veiligheidsregio's voor de inzet van een duikteam.

In november 2018 heeft het Algemeen Bestuur de duiktaak van de brandweer besproken, mede in het kader van het Brandweezorgplan deel 'Specialismen' en het nog vast te stellen waterrisicoprofiel. Het AB heeft aan de regionaal commandant opdracht gegeven om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden en randvoorwaarden om de samenwerking voor de duiktaak met omliggende Veiligheidsregio's te formaliseren. Dit onderzoek is inmiddels afgerond, op grond waarvan onderstaand advies wordt uitgebracht.

Beoogd effect

De bijstand voor invulling van de duiktaak (brandweer) met andere veiligheidsregio's formaliseren. Door heldere samenwerkingsafspraken over bijstand van de duiktaak met andere regio's, kan een inzet gedaan worden om personen die onder water geraken (of zijn geraakt) te redden of te bergen en is de veiligheid voor eigen personeel bij incidenten te water beter geborgd.

Argumenten

1. Zodra een persoon of auto onder water geraakt, is eerder incidenteel door de meldkamer bijstand van een duikteam gevraagd aan een buurregio. Dit verzoek is tot op heden steeds ingewilligd, echter er liggen geen formele afspraken of procedures aan ten grondslag. Ook is het noodzakelijk om planvorming en procedures op te stellen en te oefenen om een inzet met de duiktaak optimaal te laten verlopen.
2. De brandweer kan met een duikteam daadwerkelijk optreden bij personen die onder water geraken. Zij heeft hiermee een handelingsperspectief ter plaatse. Dit voorkomt dat het personeel zelf tot risicovolle acties overgaat onder (emotionele) druk van omstanders of verwanten van slachtoffers.
3. De landelijke visie van de Brandweer omschrijft als gewenste situatie een *drietrapsaanpak*, die bestaat uit een grijppreeding, oppervlakteredding en duiken. Het laatste ook als ondersteuning voor het eigen personeel dat incidenten bestrijdt op het water. Door de formele afspraken met de andere veiligheidsregio's heeft VRGZ een handelingsperspectief dat aan die aanpak voldoet.

De afgelopen maanden zijn verkennende gesprekken gevoerd met de omliggende regio's Brabant-Noord, Zuid-Holland-Zuid, Utrecht en Gelderland-Midden¹, waaruit bereidheid blijkt tot het verlenen van bijstand met een duikteam, onder voorwaarden en met heldere werkafspraken. De veiligheidsregio's Brabant-Noord (*duikteam 's-Hertogenbosch*) en Gelderland-Midden (*duikteam Arnhem*) zijn beide bereid om hun duikteam in te zetten voor elk een deel (circa 50%) van de regio Gelderland-Zuid.

Uitgaande van *het Gouden uur* voor kans op redding is dit gezien de opkomsttijden voldoende. (zie bijgevoegde overzichtskaart).

Advies

Het advies is om op korte termijn formele afspraken te maken met de genoemde regio's over de inzet van de duikteam van 's-Hertogenbosch en Arnhem en deze afspraken vast te leggen in een overeenkomst. Bij de nadere uitwerking dienen afspraken te worden gemaakt over de noodzakelijke preparatie en planvorming ter voorbereiding op eventuele incidenten.

Kanttekeningen

Gezien de aanrijtijd² van een duikteam is de kans dat ingezet wordt op *bergend* duiken vele malen groter dan op *reddend* duiken. Beide inzetten zijn van belang, maar realiteit is dat de kans om levens te redden met een duikteam bijzonder klein is. Bergend duiken is van belang voor nabestaanden, het minimaliseren van maatschappelijke impact en om hulpverleners de gelegenheid te bieden een 'inzet' af te ronden.

Bij een verzoek om bijstand is het mogelijk dat het dichtstbijzijnde duikteam onverhoopt niet beschikbaar is. Dit is een van de redenen dat de samenwerking met twee veiligheidsregio's (lees: duikteams) is gezocht.

Financiën

De bijstand van de duikteams van Arnhem en 's-Hertogenbosch zal 'om niet' plaatsvinden en is op basis van collegiale wederzijdse samenwerking. Landelijk staat waterongevallenbeheersing regelmatig op de brandweeraandacht. Doel is om te komen tot een nieuwe visie op de organisatie van deze taak. Mocht dit, voor de bijstand van de duikteams, in de toekomst leiden tot een bijdrage in de kosten, dan zullen wij aan het Algemeen Bestuur voorleggen of wij deze regeling wensen te continueren en zo ja hoe de dekking van de doorberekende kosten dan plaats dient te vinden.

Nee

Ja

Bedrag:
Wijze van dekking:

Medezeggenschap

Zodra dit voorstel door het AB is goedgekeurd zal bij de concrete uitwerking de OCB betrokken bij o.a. de 'natte' RI&E en de implementatie.

Communicatie

¹ Vanwege kwetsbaarheid door de het aanrijden via een veerpont is de VRU (regio Utrecht, duikteam Wijk bij Duurstede) vooralsnog buiten beschouwing gebleven.

² Het brandweerdrukteam van 's-Hertogenbosch is overigens sneller in Zaltbommel dan wanneer een duikteam zou uitrukken vanuit bijvoorbeeld Nijmegen.

Nadat het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met het voorstel, wordt het besluit via de reguliere kanalen zowel intern als naar de betrokken regio's gecommuniceerd.

Uitvoering

De randvoorwaarden en werkafspraken voor de inzet van een duikteam worden opgenomen in een (ambtelijke) *samenwerkingsovereenkomst*. De samenwerkingsafspraken betreffen een inzet voor het leveren van duikbijstand. Dit betreft de duikteams van de brandweer in Arnhem (VGGM) en de brandweer in 's-Hertogenbosch (VRBN) voor elk een deel van de regio Gelderland-Zuid.

De samenwerkingsafspraken voor het leveren van back-up voor de bijstand³ betreft de duikteams van Breda (VRMWB) en Dordrecht (VRZHZ). De thema's vakbekwaamheid en operationele dienst van de VRGZ voeren, in samenwerking met de bijstandsverlenende regio's, de preparatieve aspecten uit. Periodiek wordt de samenwerking met de andere veiligheidsregio's geëvalueerd.

Bijlagen: overzichtskaarten opkomsttijd duikteams Arnhem en 's-Hertogenbosch (30 – 45 minuten)

³ Een ingezet duikteam kan assistentie nodig hebben voor bijvoorbeeld een middel-waterongeval of voor eigen personeel. Dus het duikteam dat bijstand levert, wil de back-up garantie hebben geregeld.